

עת"א 43444/08/16 - מחמוד מג'אדבה נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 43444-08-16 מג'אדבה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
עותר	מחמוד מג'אדבה (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בעתירה זו, מבקש העותר לבטל הליך משמעתי שנערך לו על ידי גורמי המשיב ולתקן את פקודת נציבות בתי הסוהר 04.13.00 - "דין משמעתי לאסירים" (להלן: "הפקודה"), באופן שבו תצוין חובת המשיב להעביר לאסירים המצויים במשמורתו, העתק מדו"ח תלונת הסוהר, מגיליון ההאשמה ומפרוטוקול ההליך המשמעתי, עובר לדיון המשמעתי הנערך להם.

עוד מבקש העותר להורות על תיקון הפקודה, באופן שבו יצוין כי לאסיר זכות להשיג על ההליך המשמעתי שנערך לו בין כתלי בית המאסר, גם באמצעות עתירה מנהלית לבית המשפט המוסמך, חלף מיצוי ההליך המנהלי.

רקע

1. העותר נדון לעונש מאסר בן 21 שנים ו- 5 חודשים, בגין עבירות אלימות, כניסה לישראל שלא כחוק, הדחה בחקירה, הטרדת עד, שוד מזוין, קשר לפשע, בעילה באיומים ובעילה על ידי קבוצת אנשים.
2. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 12.8.1996 ומאסרו עתיד להסתיים ביום 11.1.18. העותר מסווג תחת קטגוריה א', עבריין מין.
3. ביום 17.7.16, נערך לעותר הליך משמעתי בגין חשד להשתתפותו בקטטה שהתרחשה בין כתלי בית המאסר (להלן: "ההליך המשמעתי"). במסגרת ההליך המשמעתי, נקבע כי העותר השתתף בקטטה והושת עליו קנס כספי בסכום של 150 ₪.
4. ביום 20.7.16, פנה העותר לנציבת השב"ס וליועצו המשפטי בבקשה לבטל את ההליך המשמעתי שנערך לו. בקשה זו נדחתה על ידי היועץ המשפטי של המשיב.
5. המשיב הודיע, במסגרת כתב תשובתו מיום 13.2.17, כי מסמכי ההליך המשמעתי, ככל הנראה כתוצאה

משליחתם בדואר פנימי לאחת מיחידות המשיב. בדיון שהתקיים מלפניי ביום 29.3.17, הודיע המשיב כי עלה בידו לאתר העתק של המסמכים הנדרשים, אותו העביר לעיון ב"כ העותר.

תמצית טענות הצדדים

6. העותר טוען כי ההליך המשמעותי פגום מיסודו ולכן יש להורות על ביטולו. העותר מדגיש כי לא קיבל העתק מגיליון ההאשמה עובר להליך המשמעותי וכן את דו"ח התלונה של הסוהר שבעטיו הועמד לדין. העותר מוסיף ומדגיש כי דו"ח התלונה מהווה את הראיה המרכזית שביסוד ההליך המשמעותי ובהינתן כי לא נמסר לאסיר עובר להעמדתו לדין - נפגעה זכותו הבסיסית להליך הוגן. עוד טוען העותר כי בעוד שבגיליון ההאשמה צוין כי הוא נצפה בבירור במצלמה כשהוא מתקוטט עם אסיר אחר ומשליך דברים, לא ניתנה לו הזדמנות לראות את צילום הוידאו של הקטטה, או להציג לסוהר שאלות. העותר הוסיף וטען, כי גם לאחר הבירור המשמעותי שנערך לו, לא קיבל העתק מגיליון ההאשמה הכולל את פרוטוקול ההליך והכרעתו. העותר הבהיר כי חלקו בקטטה מושא ההליך המשמעותי, כלל אך ניסיון להפריד בין הניצים והדגיש את משמעויותיו של הליך משמעותי, העלול להשפיע, בין היתר, על הליכי שחרור מוקדם ועל זכויות אחרות הקיימות לאסירים.

7. המשיב טען, מנגד, כי יש לדחות העתירה. לשיטתו, אין מקום לביטולו הכולל של ההליך המשמעותי, שכן אין חולק שהעותר השתתף בקטטה, אלא שלשיטתו אך הפריד בין הניצים. המשיב הטעים כי מפקדת האגף שוחחה טלפונית עם קמ"ן היחידה ועם סגן מפקד היחידה, אשר אישרו את מעורבותו של העותר באירוע, בהסתמך על תיעוד מצלמות האבטחה, על הודעות סוהרים שנכחו במקום ועל מידעים מודיעיניים. לפיכך, המשיב סבור כי גם אם נפלו פגמים כלשהם במסגרת ההליך המשמעותי, התנהלותו במסגרת הנסיבות מושא העתירה אינה עולה כדי חריגה ממתחם הסבירות. אשר לטענות העותר בדבר תיקון הפקודה, טען המשיב כי התוספת המבוקשת כלולה בה זה מכבר. המשיב הפנה להוראות סעיפים 4 ו-5 לבקודה, הקובעות כי על גורמי המשיב למסור לאסיר העומד לדין משמעותי העתק מגיליון האשמה, זמן סביר לפני ההליך המשמעותי וכן לאחריו. עוד הבהיר המשיב, כי לנוכח איבוד מסמכי ההליך המשמעותי של העותר, ראה לנכון לבטל את עונש הקנס הכספי שהושת עליו ולגישתו, החזר הקנס מגלם איזון ראוי בין זכויות העותר לבין מכלול הפגמים בהליך המשמעותי.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, במידעים שהוצגו לעיוני ובמסמכי ההליך המשמעותי שנערך לעותר ולאחר בחינה כוללת של נסיבות העניין - שוכנעתי כי יש לקבל את העתירה בחלקה.

9. התרשמתי כי עוצמת הפגמים שנפלו במסגרת ההליך המשמעותי שנערך לעותר מצדיקה את ביטולו, תוך שמירת זכותו של המשיב לערוך בירור משמעותי חוזר ובהתאם לכללים המחייבים בעניין זה.

10. עיון בגיליון האשמה שנערך לעותר, מלמד כי בסעיף 4 אשר בעמוד הראשון שבו, שכותרתו "עדים ומוצגים", לא צוין דבר קיומו של דו"ח תלונת הסוהר, או של המזכר שנערך על ידו ובו תוארו פרטי האירוע מושא ההליך המשמעותי. כמו כן, לא צוין דבר קיומו של תיעוד האירוע על ידי מצלמות האגף שבו התרחש.

11. בנוסף, בעמוד השלישי של גיליון ההאשמה, בסעיף 3 שבו, צוין, בין היתר, כי:

"מחובתך להעיד את כותב דו"ח התלונה. מחובתך ליידע את האסיר בדבר זכותו לתשאל את עדי התביעה. תוכן העדות, שאלות האסיר והתשובות שניתנו מפי עדי התביעה יירשמו. במידה והאסיר אינו מעוניין לתשאל הדבר ירשם בפרוטוקול".

בשורות שלאחר מכן צוין על ידי קצינת השיפוט, בזו הלשון: **"בבירור שערכתי עם ק.אגם וק.מודיעין עולה שהאסיר נצפה בבירור במצלמה מתקוטט ומשליך דברים לעבר אסיר אחר".**

12. נמצא, אפוא, כי על אף ההוראות הברורות המופיעות באותיות קידוש לבנה בגוף גיליון ההליך המשמעותי, כותב דו"ח התלונה לא הובא למתן עדות במסגרת ההליך המשמעותי ולא צוין לפרוטוקול האם האסיר ויתר על זכותו לתשאל את עדי התביעה.

13. אשר לטענת העותר בדבר אי-קבלת גיליון ההאשמה עובר למעמד הבירור עצמו, אני מקבל את טענת המשיב לפיה גיליון ההאשמה אכן נמסר לידי ביום 13.7.16 - כארבעה ימים עובר למעמד הבירור. המשיב הפנה לסעיף 6 בעמוד 2 שבגיליון ההאשמה, ממנו עולה כי העותר הודה שקיבל את גיליון ההאשמה במועד הנ"ל, אך סירב לאשר זאת בחתימתו. עם זאת, עיון בטענות הצדדים מלמד כי המשיב לא חלק על כך שדו"ח התלונה לא צורף לגיליון האשמה שנמסר לעותר וכך אף עולה מתוכנו (ר' סעיף 10 לעיל).

14. איני מתעלם מעמדת המשיב, הסבור כי ביטול עונש הקנס שהושת על העותר במסגרת ההליך המשמעותי, מהווה איזון הולם בין האינטרסים השונים. עם זאת, לאור התרשמותי לפיה ההליך המשמעותי שנערך לעותר אכן לקה בפגמים משמעותיים, חלקם בניגוד להוראות ברורות המוטמעות בפקודה ואף בגופו של גיליון האשמה, קיים קושי להשלים עם הותרת ההליך המשמעותי על כנו וסבורני כי מראית פני הצדק מחייבת את ביטולו.

15. אשר לטענות המשיב בדבר תיקון הפקודה, שוכנעתי כי לאור ההוראות הברורות המופיעות בגיליון האשמה ובפקודה, הכוללות התייחסות מפורטת לגבי מסירת מסמכי האשמה לעותר מבעוד מועד וכן לגבי צירוף המסמכים והעדויות הרלוונטיות - אין לקבל את טענות העותר בהקשר זה.

16. אשר לטענות העותר בנוגע למתן רשות להשיג על הליכים משמעותיים במסגרת עתירת אסיר לבית המשפט לעניינים מנהליים, חלף מיצויים לפני גורמי המשיב, סבורני כי לאור התוצאה שאליה הגעתי ובהינתן כי עניינו של העותר אכן מוצה לפני הרשות המנהלית (ר' פרו' עמ' 7 שו' 10-11, 24-26), אין להידרש לסוגיה זו במסגרת העתירה שמלפניי. ידוע כי הוראת סעיף 62א' לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971, קובעת שאסיר רשאי לעתור לבית משפט זה, אך בעניין הנוגע לתנאי מאסרו או מעצרו (ר' גם: רע"ב 5898/10 מג'אדבה נ' שירות בתי הסוהר (23.11.10)). בהינתן כי ההליך המנהלי בעניינו של העותר מוצה עד תום, אין המדובר עוד בסוגיה הנוגעת לתנאי מאסרו ואין בה נפקות מעשית כלפיו ולפיכך, איני מוצא לנכון להידרש לנושא.

17. לאור המקובץ, העתירה מתקבלת בחלקה. ההליך המשמעותי מבוטל בזאת. כנזכר, שמורה זכות המשיב לערוך לעותר הליך משמעותי חוזר, בהתאם להוראות המחייבות בנושא.

לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, 06 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים.